

Motion till riksdagen

1988/89: A220

av Hans Lindblad (fp)

Pressfotografutbildning i Gävle

Bilden betyder alltmer i modern press. Allt större vikt läggs vid illustrationer i såväl nyheter som andra delar i tidningar. Bilden kommer mer till sin rätt genom modern tryckteknik, som allt bättre återger originalfotografiets kvalitet. Inslaget av färgbilder ökar påtagligt.

De ökade möjligheterna för bilden kan bara tas till vara om tidningarna har erfarna, väl utbildade fotografer. Det gäller både ute på fältet och i mörkrummet och inför redigeringen.

I Gävle har de senaste åren anordnats sex rikstäckande veckokurser för yrkesverksamma pressfotografer i syfte att fördjupa deras kunskaper inom områden med ofta snabba förändringar. Initiativtagare har varit pressfotografen Kurt Elfström, Gävle. Som lärare nyttjas erfarna fotografer och andra experter inom aktuella områden. Utbildningen bedrivs i AMU:s regi. Utbildningen har delvis finansierats genom förnyelsefonder. Pressfotografernas klubb har tagit aktiv del i planeringsarbetet. Sjunde kursen äger rum i april 1989. En lämplig storlek för en kurs är 15 deltagare.

De mycket goda erfarenheterna av fortbildningen i Gävle har legat bakom tanken att gå vidare genom att också erbjuda grundutbildning för pressfotografer.

En förebild kan vara utbildningen som ges vid det norska Institut for journalistik, upprättat av Norsk journalistlag, Norsk redaktørsforening och Norske avisers landsforbund.

Huvudtanken bakom en utbildning i Gävle skulle vara att förse i första hand landsortspressen med pressfotografer. Hittills har den helt dominerande delen av fotografkåren vid landsortspressen gått "långa vägen" i meningen att de lärt sig yrket genom praktiskt arbete ute på tidningarna.

Mycket talar för att en bra form för framtiden är att den intresserade provar på arbetet en tid vid en tidning, för att se om pressfotografyrket verkligen stämmer med personliga förutsättningar. Efter kanske något år som kopist och fotograf vore det lämpligt att få en grundligare utbildning.

En utbildning av detta slag skulle med fördel kunna ske i AMU:s regi. Ämnen som samhällskunskap, engelska och kanske några andra kan köpas från högskolan i Gävle/Sandviken. Utbildningen bör ledas av en erfaren pressfotograf. För ämnen som etik kan experter från hela landet anlitas, ungefär som sker vid den hittillsvarande fortbildningen i Gävle.

Utöver pressfoto är det sannolikt rimligt med viss videoutbildning, eftersom sådan verksamhet kommer ute i pressen. ADB blir också alltmer aktuellt, t.ex. i tidningarnas bildarkiv, varför också sådan utbildning bör ges.

Ämnen som optik, teknik och praktiskt fotoarbete förutsätter ateljé och en hel del utrustning.

För utbildningen bör finnas en kursnämnd med företrädare för arbetsgivare, elever och andra berörda.

I dag finns en fotoutbildning vid Göteborgs universitet. Den utbildningen är tvåårig och är avsedd att täcka en lång rad fotografiska inriktningar, som ateljé, mode, reklam, studio, institution, sjukhus, museum, förlag, dagspress, kvällspress och veckopress. Den utbildningen påbörjades 1982 och täcker alltså ett stort område. Erfarenheten ute på landsortstidningarna är inte att pressfotografer rekryteras den vägen.

Ett ettårig utbildning av det slag som skissats i Gävle skulle vara skraddarsydd för behoven och arbetsförhållandena inom landsortspresen. Gävle har tydliga fördelar för möjligheterna att få praktik också ganska nära skolan. I Gävleborgs län och angränsande länen Uppsala, Kopparberg och Västernorrland finns ett dussin dagstidningar. I området finns inte minst en betydande idrottsaktivitet på hög nivå, vilket ger många möjligheter att fotografera höjdpunkter i spel och tävlingar.

En mycket viktig del i en pressfotografutbildning bör vara att i grupp få diskutera olika bildval, olika vinklar och olika beskärningar. Man bör vara tillsammans både ute på fältet och i bearbetningen av bilden inför montering och införande i tidningen.

Det viktiga är därför att kunna ordna en utbildning som så långt som möjligt bedrivs i tidningsmiljö. Försök med ettårig utbildning bör drivas t.ex. i tre år. Det är en betydande fördel att kunna driva grundutbildning jämsides med vidareutbildning av det slag som givits i Gävle under senare år. Över huvud taget är flexibilitet och nära kontakt med landsortspresen viktiga för att få en levande utbildning av pressfotografer.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om möjligheterna att i Gävle starta grundutbildning av pressfotografer för i första hand landsortspresens behov.

Stockholm den 23 januari 1989

Hans Lindblad (fp)